

FİZİKİ TESLİMAT OLMAKSIZIN YAPILAN KAYDI ALTIN ALIM SATIM İŞLEMLERİNDE BSMV ORANI %1'E YÜKSELTİLDİ.

1. Giriş

Gelir İdaresi Başkanlığınca Türkiye Bankalar Birliği'ne gönderilen “**21.05.2020 tarihli ve 70903105-180[5601-269-2]-E.53703 sayılı yazı**” ile, bankaların fiziki teslimat olmaksızın yaptıkları altın alım-satımları yönünden görüş değişikliğine gidilmiştir.

- Bankalar nezdinde mevduat ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan kaydi altın satış işlemlerinin **kambiyo işlemi kapsamında olduğu değerlendirilerek** bu işlemler üzerinden yürürlükte olan binde 2 oranında BSMV hesaplanması ve beyan edilmesi gerektiği belirtilmiştir. **Ancak 2020-69 Nolu sirkülerimizde belirtildiği üzere 2568 sayılı Karar ile binde 2 olan BSMV oranı %1'e yükseltilmiştir.**

Bu uygulamanın başlamasıyla birlikte bahse konu kaydi altın satışlarında lehe kalan para (*altın satış bedeli ile altın maliyet bedeli arasındaki fark*) üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanması uygulamasının sonlandırılacaktır.

- **Fiziki teslimata dayalı altın alım-satım işlemlerinin vergilendirilmesine ilişkin mevcut uygulamaya aynen devam edilecek** ve bu işlemler nedeniyle lehe kalan paralar üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanması aynı şekliyle sürdürülecektir.

Altın Satış İşlemi Türü	Matrah	Oran
Fiziki teslimat olmaksızın kaydi işlemlerde	İşlem Bedeli üzerinden	Yüzde 1
Fiziki teslimata dayalı işlemlerde	Lehe Kalan para üzerinden	Yüzde 5

Gelir İdaresi Başkanlığınca Türkiye Bankalar Birliği'ne gönderilen “**21.05.2020 tarihli ve 70903105-180[5601-269-2]-E.53703 sayılı yazı**” aşağıda yer almaktadır.

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 70903105-180[5601-269-2]-E.53703
Konu : Kambiyo Muameleleri

21.05.2020

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI
Nispetiye Cad. Akmerkez B3 Blok Kat 13 34340 Etiler/İSTANBUL

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı tarafından, bankalar nezdinde gerçekleşen altın alım satım işlemlerine ilişkin yürütülen araştırmalar esnasında, bankalar tarafından yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb.) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım satım işlemlerinin kambiyo işlemi olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda muftetişlerde tereddüt hasıl olduğundan bahisle Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde, banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisine (BSMV) tabi olduğu; 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği; 31 inci maddesinde ise vergi matrahının 28 inci maddede yazılı paraların tutarı olduğu, **kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarının vergiye matrah olacağı**, hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, 89 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "B- Kambiyo Muameleleri" başlıklı bölümünde de belirtildiği üzere, kambiyo, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 2 nci maddesinin (h) bendinde, efektif dâhil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtalar olarak tanımlanmış olup, kambiyo olarak değerlendirilen söz konusu hesap, belge ve vasıtaların ana unsur olduğu işlemlerin kambiyo işlemi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak, kambiyo mevzuatının esaslarını ve kambiyo politikalarını belirlemek, mevzuat çalışmalarını yürütmek, yapılan iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğunu kontrol etmekle görevli Bakanlığımız Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğünün görüşüne başvurulmuş olup, anılan Genel Müdürlükten alınan 21/5/2020 tarihli ve 276064 sayılı yazıda;

"Bilindiği üzere, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kambiyo mevzuatına ilişkin düzenlemelere esas oluşturan Kanundur. Anılan Kanun'un 1 inci maddesinde kambiyo mevzuatında hakkında düzenleme yapılmasına imkan tanınan kıymetler; kambiyo, nokut, esham ve tahvilat, kıymetli madenler ve kıymetli taşlarla bunlardan mamul veya bunları muhtevi her nevi eşya ve kıymetler ile ticari senetlerle tediyeyi temine yarıyan her türlü vasıta ve vesikalar olarak yer almaktadır.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince nitelikli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : SUFELEK@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
Evrak doğrulama erişim adresi
https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr Pin: TXST79K2S16TKPX

Bilgi için: Serdar ÜFELEK
Gelir İdaresi Müdürü
Telefon No: (0312) 415 34 32 (56- Şb.)

Anılan Kanun uyarınca yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın "Tanımlar" başlıklı ikinci maddesinin (h) bendinde döviz (kambiyo) efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıta; (j) bendinde kıymetli madenler ise her tür ve şekilde altın, gümüş, platin ve paladyum olarak tanımlanmıştır.

*Bu itibarla, kıymetli maden ve dövizin kambiyo mevzuatında düzenlenen değerler olması, kambiyo mevzuatında kıymetli maden depo hesaplarında işlem gören kaydi tutarların açık bir tanımının yer almaması ve özü itibarıyla fiziki teslimat yapılmadığı sürece kaydi ve değeri dövizle belirlenen bir tutarın söz konusu olması hususları dikkate alındığında; **vadesiz ve yatırım hesapları üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın alım satım işlemlerinin kambiyo işlemi olarak değerlendirilmesi gerektiği** düşünülmektedir."*

şeklinde görüş bildirilmiştir.

Buna göre, bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer (vadesiz, vb) hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambiyo işlemi kapsamında değerlendirilerek bu işlemler üzerinden yürürlükteki oranlara göre kambiyo muamele vergisi (BSMV) hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve konu hakkındaki duyurunun ivedilikle üyelerinize yapılması hususunda gereğini rica ederim.